

Tsz takarmánykeverő üzem Búcsúszentlászlón

Három szomszédos közös gazdaság — Pölöske, Nemes-sándorháza és Kisbuccsa — egyszerű szövetkezeti társulás formájában saját takarmánykeverő üzem hozott létre. E célra a volt búcsúszentlászlói malmot alakították át, s január 1-én kezdték meg a szükséges tápok előállítását. Az üzem mindhárom gazdaság takarmánytápi szükségletét képes kielégíteni, sőt szó van arról, hogy a későbbiekben a környező községek termelősövetkezeteinek igényét is teljesítik, azokat is ellátják a szükséges keveréktakarmányokkal.

A keverőüzem termelése átlítása lényeges költségmegtakarítást jelent a társulásban résztvevő termelősövetkezeteknek. Eddig a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat nagykanizsai üzeméből kellett szállítani a tápszükségletüket, most viszont alig néhány kilométerre kell vinni a terményt, illetve a tápot.

Új kiadvány Nagykanizsáról

Tartalmas, sokirányú tájékoztató nyújtó kiadvány jelent meg 3000 példányban a napokban Nagykanizsán. „A felszabadult Nagykanizsa 25 éve” című könyv célja — mint Mózes Pál, a városi tanács vb. elnöke előszavában írja — az, hogy „dokumentálja a szocializmus alapjainak lerakását városunkban, hogy tudományos igényű, gazdag anyagot szolgáltatson fejlődésünk e szakaszáról”. A fényképanyaggal bőven illusztrált kiadvány bevezető oldalai a város történetéről nyújtanak tömör, olvasható adalékokat, majd Nagykanizsa közigazgatásáról tájékozódhatunk. Ez az írás az államéletben végbement változás nagykanizsai eseményeit mutatja meg, továbbá számadatok közlésével utal a város fokozatos javuló, fejlődő kommunális ellátottságára.

A felszabadult Nagykanizsa iparát taglaló vasos fejezet részletesen foglalkozik a város minisztériumi, illetve tanácsiparával, vállalatoként közli a 25 éves fejlődés eredményeit, az üzemek tevékenységét, termelését jellemző főbb mutatókat. Külön foglalkozik a könyv Nagykanizsa szövetkezeti parával.

A mezőgazdasági élet 25 éves fejlődésének, s jelenlegi állásának tárgyalása előtt a kiadvány rövid ízelítőt ad a felszabadulás előtti állapotokról is. A továbbiakban a Vörösi Csillag és a Sáska-Petőfi Termelősövetkezet munkájával ismert meg nagy részletességgel a fejezet,

Cigánykollégiumot létesítenek Csapiban!(?)

Villáminterjú dr. Bedő Jánossal, a nagykanizsai járási tanács vb. elnökével

A megye területén élő cigányok jelentős része a nagykanizsai járásban található. A felnőtt cigány lakosság foglalkoztatása sok gondot okoz a járás vezetőinek, hasonlóképpen a cigánycsaládok tanköteles gyermekeinek nevelése. Ez utóbbi témával kapcsolatban dr. Bedő Jánoshoz, a nagykanizsai járási tanács vb. elnökéhez intéztünk néhány kérdést. A vb-elnök többek között elmondta:

— A járásban 2580 cigánycsalád él, a tanköteles gyermekek száma pedig 587. Aligha kell ehhez a számhoz különösebb magyarázatot fűzni, hogy megértjük, milyen gondot jelent a mi számunkra a cigány fiatalok nevelése, tanítása.

— Kínálkozik-e valami lehetőség a megoldásra? Olyan lehetőség, ami jelentős változást eredményezhetne?

— Igen. A cigány tanulók kollégiumi elhelyezése. Megfigyeltünk néhány esetben cigány gyermekeket, akik kollégiumban laktak, s azt tapasztaltuk, hogy a környezet,

velük való rendszeres foglalkozás, s az a tény, hogy napról-napra nem térnek vissza a putriba, jelentős változást eredményezett náluk. Az is előfordult, hogy néhány hónap után egyáltalán nem kíváncskoztak vissza a gyermek a korábbi körülmények közé.

— Van-e reális alapja a terv megvalósításának, hiszen jelentős anyagi ráfordítást igényelne az elképzelés kivitelezése.

— Nem kerül sokba. Azért mondom így, mert az ötletet már túljutott a terv. Csapiban a rendelkezésünkre áll egy jó állapotban levő egykori kastély, amelyet kollégiumnak berendezhetnénk. Százhusz gyermeknek biztosíthatunk benne helyet. Közvetlen közelében van egy majdnem kihasználatlan iskola. A kastély s az iskola oly állapotban van, hogy nem szorul felújításra. Csupán a berendezésre kell pénz, de még ezen is segíthetünk használt bútorokkal. Pedagógust is tudunk biztosítani azokból az erőből, amelyek a körzetesítés során szabadulnak fel. A kollégium csupán annyival kerül többre a napköznie, hogy itt reggelit és vacsorát is kell majd adni a gyermekeknek.

— Mekkora körzetre hat ki a tervezett kollégium?

— Zalakomár, Zalakaros, a Miháldhoz tartozó Cser-puszták és természetesen a környező községek cigány lakosságának gyermekei jöhetnek számításba elsősorban. Meggyőződésünk, hogy jó ügyet szolgálunk a kollégium létrehozásával, mert a nagykanizsai kollégiumban — ahol biztosított helyet cigány gyermekeknek — már örvendetes tapasztalatokat szereztünk.

Ebben a munkában nem lehet elfáradni...

A Ki kicsodában a következő adatokkal szerepelhetne: Született 1924-ben, 1948-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett vegyészmérnöki oklevelet. Dr. Zemlén Géza és dr. Bognár Rezső professzorok irányítása mellett az egyetem szervezkémiai intézetében dolgozott. 1958-ban került a Kőbányai Gyógyszerüzemgyártó szintetikus kutatólaboratóriumba, ahol vezetésével kezdtek meg a peptidkémiai kísérleteket. Irányításával több jelentős eljárás dolgoztak ki, melyeknek eredménye nagyhatalmú gyógyszerek: Oxytocin, Lithyronin, Rigodal, Hexetidin, Suprastin, Eunoctin, Seduxen, ACTH-28-as, ACTH-39-es. Tudományos eredményeiről csaknem 40 közleményben számolt be és 15 külföldi előadást tartott. Hírszám több elfogadott szabadalom szerzője, illetve társszerzője. 1958: miniszteri dícséret, 1959: kiváló dolgozó, kiváló feltaláló arany fokozat. 1962: Magyar Tudományos Akadémia évi jutalom II. fokozat. 1963: a kémiai tudományok kandidátusa. 1970: Állami díj I. fokozat.

Pontosabban: a fehér színű porban, melynek egy grammjával ezer ember kezelhető, s amelyet dr. Bajusz Sándorral a kémiai tudományok kandidátusával, a Gyógyszerkutató Intézet tudományos főmunkatársával és dr. Medzihradzky Kálmánnal, a kémiai tudományok doktorával, az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem egyetemi tanárával együtt kísérletezett ki, s társak az Állami díjban is.

Vallomás a munkáról I.

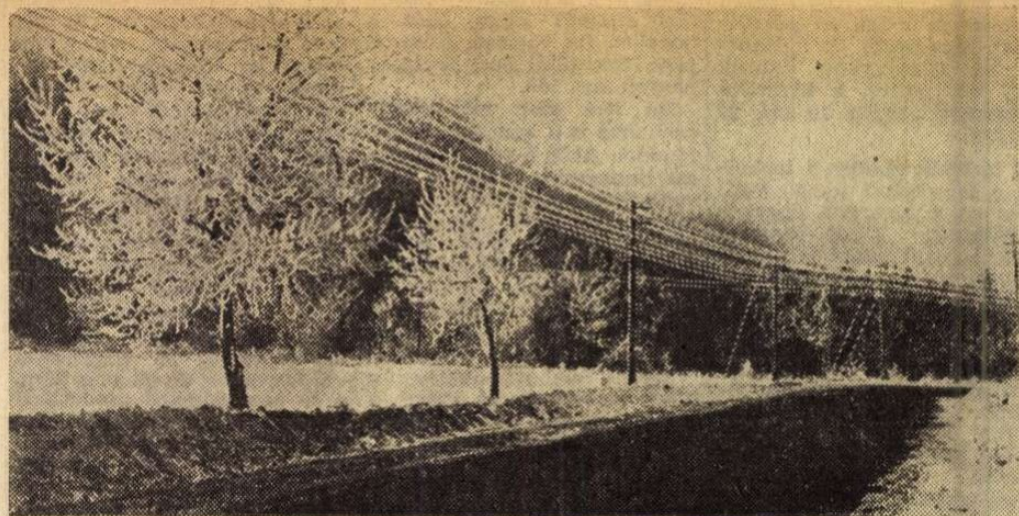
„Amikor a Parlamentben a kitüntetés átadásakor Ilku Pál beszélt, számba vettem életemet. Eszembe jutott versfargó apám. A latin közmondást így magyartotta: „Bírmil tész, okosan tedd, s szemmel tartasd a végcél”. És felidéződek bennem nagy tanítómesterem, néhai Zemlén professzor útmutatásai. Az anyag és a munka maximális szeretetére nevelt, s arra, hogy állandóan kutassuk az újat.

Jól éreztem magam az egyetemi intézetben is, de a végcél igazán csak a Kőbányai Gyógyszerüzemgyártó bontakozott ki bennem. A beteg, elcsúszott emberek segítése. Ezért, hogy a gyógyszeripart, a gyógyszerkutatást tartom az életben a legszebbnek, s ezért, hogy ebben a munkában nem lehet elfáradni. Még akkor sem, ha buktatók vannak. Volt elég. Dehát a kutató pályája sohasem rögök nélkül. Am az öröm mindig több. Az emberben csak ez marad meg. És a társak, a barátok, akik mindig segítenek. Jó ebben a gyárban dolgozni. Tovább megyek: jó gyári kutatólaboratóriumban dolgozni. Közeli van az élethez. Sokat lehet tanulni a mindennapok nem-

A fehér por

Az Állami díj I. fokozatával való kitüntetés tömör volt: „A mellékvesék működését serkentő emberi hormon (ACTH) első szintézisének megvalósításáért”. Szükszavú az anyag kémiai jellemzése is: „A 39 tagból álló szintetikus humán ACTH fehér színű por, amely fiziológiai konyhasóoldatban könnyen és maradtalanul oldódik”.

Annál testesebb a laboratóriumi előírat: négy száz oldal Dr. Kisfaludy Lajosnak, — mert róla van szó —, tíz évi munkája testesül meg benne.

Kontraszt

(Kiss Ferenc felvétele.)

SZAMOS RUDOLF:

KÁIN SZIGETE

(8.)
— ... Meggyőződésem, hogy ártatlanul sújtották e méltánytalan ítélettel — fejezte be felszólalását Ivo Coccia.

— Na és? — tekintett kérdően Coccia-ra az igazságügyi miniszter, Scelba pedig legyintett, mint aki bosszankodva sajnálja, hogy drága idejét dajkamesékkel rabolták el.

— Nincs na és ... Ez a Polacco minden szempontból komoly és megfelelő ember lenne, amennyiben rehabilitációt kapna, hogy Pisciotát rávegye a pártot komponáltól nyilatkozatok visszavonására.

— Ha a fickó vállalkozik erre a szerepre, ügyvéd úr, a védenéi kegyelmet kap — mondta végül az igazságügyi miniszter.

utazott. A börtönben azzal kezdte Polaccónak látogatása magyarázatát, hogy évek óta nem nyugszik benne a lelkiismeret, mert ő ma is meg van győződve egykori védenéi ártatlanságáról. Most talán tudna segíteni. Véget érhetne a hajdani partizánvezér kálváriája... Azonnal szabadulhat, csak egy apró szívességet tegyen még meg a köztársaságnak.

— Aljas ügy? — kérdezte Polacco, de szemében máris megcsillant a szabadulás reménye. Tüdejét a nyirkos magánzárkákban tbc támadta meg. Maga is tisztában volt vele, hogy a büntetésből még hátra levő hét esztendő a börtönben úgysem éli meg.

— Á, dehogya! Ellenkezőleg! — tiltakozott az ügyvéd. — Teljesen fair dolog. Csupán

egy szicíliai banditát kell rávennie arra, hogy saját érdekében vonja vissza a nyilvánosság előtt elhangzott és tekintélyes köztársaságpárti politikusokat gyanúsító rágalmaikat... Ennyi az egész. S az illetőt Gaspare Pisciotának hívják.

— A Giuliano-banda alvezére? — érdeklődött Polacco.

— Ismeri? — csillant fel az ügyvéd szeme... — annál jobb. Csak legyen nagyon óvatos, mert ezekkel a szicíliaiakkal sosem tudhatja az ember, hányadán áll.

— Hírből ismerem a fickót. Ez volt a hírhedt szeparatista banda, ezek tették el láb alól Canepat és a buliban a mafia is benne volt.

— Nagyon helyes, és az értesülései pontosak... Szóval, vállalja?

— Mi mást tehetett Polacco? Férfiüveiből eddig összesen húsz esztendő töltött más börtönben. Tizenháromat Mussolini diktatúrája idején és lassan hét esztendőt a köztársaság foglyaként. A köztársaság börtönében, amely köztársaságharcot és amelvért őt sebhelyt visel a testén. Vállalta.

Polaccót orvosi vizsgálat ürügyével másnap már át is

szállították a viterboi börtönbe, ahol meglehetősen gyanakodva fogadták a börtön vezetői Coccia mesterkedéseit. Polaccót a röntgenezés után azonnal vissza akarták küldeni Soriano-ba. Ezt az igazságügyi minisztérium közreműködésével Coccia még különösebb nehézség nélkül megakadályozta. Az indok az volt, hogy hátha később romlik Polacco helyzete és akkor legyen kéznél orvosi segítség. Így sikerült Polaccót a viterboi fegyintézet betegszobájában visszatartani. A viterboi államügyész azonban hallani sem akart arról, hogy a Pisciotta melletti üres cellába kerüljön. A kormány közbelépésére az államügyész és a foházigazgató végül mégis engedélyezte Polaccónak a „nehéz fiúk” osztályán Pisciotta mellett történő elhelyezését. Így lett az egykori legendás partizánvezér a hírhedt szicíliai bandita cella-zomszédja.

E machinációról Pisciotta nit sem tudott. A megtört arú, beteges rabtárs megnyerte „okonszenvét”, s mivel az napokig hallgatott, ellentétben a spicikéi közismert bőbeszédűségével, köztönös gyanakodása is felodódot. Annyi néma hó-

nap után a hallgatásra kárhoztatott hetek kegyetlen bánaságából kiszabadulva most a sors kegyét látta Polacco megérkezésében, hiszen beszélgető partnere lett, mégpedig egy igazi sors társ személyében.

Polacco napokig mesélte saját életének kalandjait. A politikát szidta, a ravasz pártvezéreket, a kereszténydemokratákat — De Gasperit és Scelba-t. Pisciotta úgy érezte, hogy sanyarú sorsát maga is Scelba szöszerezésének köszönheti...

— Ne búsulj, paitás — tört ki belőle a nevkedik napon — érted is megfizetnek annak a gazembernek, aki a hátunk mögött összejátszott Don Calo maffiájával. En nem 'élek már sem tőle, sem mástól. En egyedül csak az Istentől félek. És ezért az én pofámat földi ember nem törheti be.

— A maffia sem? — jegyezte meg csak úgy mellékesen Polacco.

Pisciotta erre elhallgatott. Hosszasan mészázott. Végül, mintha egész életét próbálná mérlegre tenni, megszólalt: — A maffia nagy úr. Azzal még Giuliano sem tudott leszámolni. Pedig mi valaha meg akartuk szabadítani Sziciliát a maffia uralmától.

(Folytatjuk.)

egyszer mechanikusnak tűnt munkájában és munkájából is. Az alaputatásoknál is gyakran lehet — elegendhetlenül kell! — modellanyagért az iparhoz fordulni. Mi, iparban dolgozó kutatók nagy impulzust kaptunk további munkánkhoz: a párt tudománypolitikai irányelveit. Frázisként tűnhet, de így igaz: erőt ad. Mint ahogy erőt ad a kollektíva is. Mert ma már nem lehet egyedül kutatni, társak, az egyes területek specialistái nélkül a természettudományokban.”

Naptár a falon

Irodájába lépve megakad a szemem a falon. Naptár, a Manchester United labdarúgóinak képeivel. Tudom, tudják róla, hogy valaha aktív futballista volt, néhány éve még a gyárban is beszállt egy-egy sörmeccsre. Dehát miért éppen az Manchester United?

— Története van Olaszországban. Abanoban részt vettem a X. európai peptidizimpozíumon. A záróbankett után búsulba láttam az egyik asztalnál régi barátomat, Mr. Morleyt, az ICI tekintélyes kutatóját. Tréfásan hozzáfordulok: „Csak nem azért szomorú, mert rosszul áll a bajnokságban a Manchester United?” Angolomnak felvillan a szeme: „Őnt is érdekli a labdarúgás, a Manchester United? Wonderfull, pompás”. Szorongatja a kezemet, leül, hívja a pincért, igyunk valamit. Monádom sem kell, a szimpóziumról nem sok szót váltottunk. Aztán egy napon csöngetett a lakásomon a postás. Mr. Morley küldte ezt a naptárt.

— És miért éppen a Manchester United a kedvence?

— Tisztelem és becsülöm a csapatot, hogy a szörnyű légi katasztrófa után újra talpra tudott állni. Azóta is élénk érdeklődéssel figyelem eredményeit. De nem a kedvencem. A kedvencem a Fradi. Már negyven éve.

Vallomás a munkáról II.

„A közhit szerint a kutatónak, a szellemi dolgozónak se éjjele, se napja, mindene a munka. Magam is gyakran, egy-egy izgalmas, idegölő kísérletsorozatnál alig várom a reggelt, hogy bejőjjenek, rohanjak a laborba, mi lett az anyaggal. De, hogy éjjel-nappal, mindig és állandóan a munka, az túlzás. Nagy élvezettel nézem a tévét, hallgatom a rádió tudósportréit, ám mindig van ezekkel kapcsolatban hiányérzetem. Csak az alkotó portréit rajzolják, az embert nem lehet megismerni. Márpedig aki intenzíven dolgozik, annak kikapcsolódásra szüksége van. Valaha teniszeztem is, ma már csak úszásra jut idő. Szellemi felüldés a bridzs. És a jó zene. A hangsúly a jón van. Lehet Bach, Beethoven, Beatles. Hazabeszélek: elragadóan találok a Kex-együttes mezenésített József Attila verseit. Miért beszélek haza? Ott játszik a fiam. Szépirodalomból nagy a restenciam. Most Pasuthot olvasok, este, lefekvés után. Szeretem a társaságot, akik ismernek, tudják, hogy egy szellemes viccért, egy izes történetért „fizetni” is hajlandó vagyok.”

A munka mindenképpen felett. De nemcsak a munka. Az emberi kiteljesülés önmagunk megvalósítása.”

Epilógus

Dr. Kisfaludy Lajos az ACTH-ért Állami díjat kapott. Az ember azt hihetné, lefutott ügy, nem érdekli már. „Az ACTH sztori részemre még nem ért véget. Majd csak akkor, ha az ACTH-ból nagy mennyiség szolgálja a betegek gyógyulását. Itthon és 'ülföldön is”.

E vallomáshoz nem lehet és nem is kell semmit hozzátenni. A portré így teljes.

Bruckner József